Збірник матеріалів
ІІ Всеукраїнської науково-практичної
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

«СУЧАСНА ЛОГОПЕДІЯ: ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ»

04-05 червня 2026 року

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
ІНСТИТУТ ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО
КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНОЇ ТА ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ
ІНСТИТУТ СПЕЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ
ІМЕНІ МИКОЛИ ЯРМАЧЕНКА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СУЧАСНА ЛОГОПЕДІЯ: ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Матеріали
ІІ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції
04-05 червня 2026 року

(електронне наукове видання)

Миколаїв - 2026

професійній підготовці спеціальних педагогів.....211

Думанська Антоніна, Бреславська Ганна. Інноваційні інформаційні технології в організації позааудиторної діяльності молодших школярів в умовах інклюзивної освіти.....216

Зелінська Діна. Логопедична робота у форматі Escape-room: новий підхід до автоматизації звуків.....219

Кабанець Богдана. Використання інформаційно-комунікаційних технологій для корекції порушень мовленнєвого дихання при стертій дизартрії.....222
Науковий керівник: к.пед.н., доц. ***Кисличенко Вікторія***

Радоєва Наталія. Використання інтерактивних онлайн-платформ як засобу підвищення мотивації дітей старшого дошкільного віку на логопедичних заняттях.....227

Серьоженко Ірина, Хворова Ганна. Використання інформаційних технологій для розвитку мовлення учнів з ООП.....232

Хан Катерина. Особливості використання мультимедійних технологій в роботі з дітьми з розладами аутистичного спектра.....236
Науковий керівник: к.пед.н., доц. ***Кисличенко Вікторія***

Розділ 5.
ВЗАЄМОДІЯ ФАХІВЦІВ І БАТЬКІВ У ПРОЦЕСІ КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВОЇ РОБОТИ

Мартинюк Лідія. Сучасні підходи до організації логопедичного супроводу родин дітей з порушеннями мовлення в кризових умовах.....241

Стрєлкова Дар'я. Організація домашньої логопедії як засіб взаємодії батьків і фахівців у мовленнєвому розвитку дитини.....246

Тичина Катерина, Товкес Юлія, Шеремет Богдана. Роль батьків у ранньому виявленні мовленнєвих труднощів у дітей раннього віку в умовах обмеженого доступу до логопедичних послуг.....251

Трач Софія. Гуманізація освітнього простору початкової школи як основа ефективної взаємодії педагогів і батьків у процесі розвитку дитини.....254
Науковий керівник: д.пед.н., проф. ***Якименко Світлана***

Якименко Світлана. Теоретико-методичні засади взаємодії фахівців і батьків у процесі забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти дітей з особливими освітніми потребами.....257

Список використаних джерел

1. Виготський Л. С. Мислення і мовлення. Київ: Радянська школа, 1982. 287 с.
2. Левіна Р. Є. Порушення мовлення у дітей дошкільного віку. Київ: Освіта, 2015. 198 с.
3. Рібцун Ю. В. Дитина з порушеннями мовленнєвого розвитку / Ю.В.Рібцун. – Харків : Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. – 40 с.
4. Шеремет М. К. Логопедія: підручник. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2019. 672 с.
5. YouTube. Артикуляційна гімнастика для дітей [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://youtu.be/g4URGvmExHQ (дата звернення: 07.05.2026).

УДК 37.06

Катерина ТИЧИНА,
доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти,
Юлія ТОВКЕС,
викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти,
Богдана ШЕРЕМЕТ,
здобувачка магістерського рівня вищої освіти
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
(м. Київ, Україна)

РОЛЬ БАТЬКІВ У РАННЬОМУ ВИЯВЛЕННІ МОВЛЕННЄВИХ ТРУДНОЩІВ У ДІТЕЙ РАННЬОГО ВІКУ В УМОВАХ ОБМЕЖЕНОГО ДОСТУПУ ДО ЛОГОПЕДИЧНИХ ПОСЛУГ

У ранньому віці мовленнєвий розвиток дитини потребує особливої уваги, оскільки саме в цей період можна своєчасно виявити ознаки можливих мовленнєвих труднощів, що можуть свідчити про ризик формування

мовленнєвих порушень. В умовах повномасштабної війни в Україні проблема доступу до фахової допомоги загострилася через вимушену міграцію населення, руйнування інфраструктури та дефіцит спеціалістів у безпечних регіонах. У зв'язку з цим особливого значення набуває роль батьків як основних учасників раннього спостереження за розвитком дитини.

Сучасні дослідження підкреслюють, що раннє логопедичне втручання є визначальним компонентом пропедевтики мовленнєвих порушень [2, 3]. В контексті світових нейропсихологічних підходів цей час розглядається як період активної «профілактичної стимуляції» мовленнєвого розвитку [4], де батьки стають ключовою ланкою допомоги.

У сучасній логопедії раннє втручання базується на сімейно-центрованому підході, де батьки розглядаються не як пасивні спостерігачі, а як активні партнери фахівців. Використовуючи стратегії покрокової підтримки, батьки створюють сприятливе комунікативне середовище, яке дозволяє дитині опановувати нові рівні взаємодії в межах її актуальних можливостей [6]. Раннє виявлення мовленнєвих труднощів у сімейному середовищі ґрунтується на інтерпретації батьками стабільних атипових проявів у комунікативній поведінці дитини та формуванні рішення щодо звернення до фахівця або включення дитини до системи раннього втручання. Реалізація такого механізму передбачає формування у батьків базових критеріїв оцінки вікової відповідності мовленнєвого розвитку.

При цьому важливо враховувати варіативність типового мовленнєвого розвитку в ранньому віці, що ускладнює диференціацію між віковими особливостями та ранніми ознаками ризику. Як зазначають О. Кас'яненко та Д. Джус, саме раннє виявлення ознак мовленнєвих труднощів дозволяє реалізувати основні напрями профілактики мовленнєвих порушень до моменту формування їхніх стійких проявів [1].

В умовах обмеженого фахового супроводу, спричиненого воєнними діями, батьківське спостереження набуває комплексного характеру. Воно має охоплювати не лише кількісні показники мовленнєвого розвитку (зокрема обсяг активного словника), а й якісні: прагматичний аспект комунікації та

розвиток символічної гри [5]. Своєчасне виявлення недостатньої комунікативної ініціативи, яка може бути посилена тривалим стресом або дефіцитом соціальних контактів під час війни, є важливим для запобігання вторинним комунікативним труднощам.

Окрему увагу варто приділити взаємозв'язку між мовленнєвим, когнітивним і моторним розвитком [6]. Недостатній рівень загальної, дрібної та артикуляційної моторики може супроводжуватися труднощами виконавчого контролю та мовленнєво-рухового програмування і координації. Батьки, щоденно спостерігаючи за маніпулятивною діяльністю дитини, можуть помітити ці ознаки значно раніше за фахівців.

За умов дефіциту очних консультацій через небезпеку чи територіальне переміщення, роль батьків трансформується: вони стають відповідальними за створення збагаченого мовленнєвого середовища в домашніх умовах. Важливим інструментом підтримки при цьому стають дистанційні технології, онлайн-моніторинг та консультативний супровід, що дозволяють фахівцям дистанційно координувати дії батьків та надавати їм необхідні методичні алгоритми пропедевтичної роботи.

Таким чином, в умовах обмеженого доступу до логопедичних послуг раннє виявлення мовленнєвих труднощів значною мірою залежить від батьківської спостережливості та здатності організувати підтримувальне комунікативне середовище для дитини. Ефективність пропедевтики мовленнєвих порушень у кризових умовах визначається не лише своєчасністю фахового втручання, а й рівнем поінформованості батьків щодо вікових особливостей мовленнєвого розвитку, ознак ризику та способів профілактичної стимуляції. Це актуалізує необхідність розвитку доступних форм дистанційного консультативного супроводу сімей у системі раннього втручання.

Список використаних джерел

1. Кас'яненко О. М., Джус Д. Раннє виявлення і основні напрями профілактики мовленнєвих порушень в перші роки життя дитини. *Освіта і*

наука. 2024. № 1(36). С. 98-112.

2. Король А. В. Поняття «раннє логопедичне втручання» як важливий компонент пропедевтики мовленнєвих порушень. *Науковий часопис. Корекційна педагогіка.* 2024. № 48. С. 77–81. doi:10.31392/UDU-nc.series19.2025.48.11

3. Король А. В. Пропедевтика мовленнєвих порушень в системі логопедичної допомоги. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2025. Т. 2, № 86. С. 278–283. doi:10.24919/2308-4863/86-2-43

4. Neuropsychological Interventions for Children – Vol. 1: From Early Preventive Stimulation to Rehabilitation / C. O. Cardoso, N. M. Dias (eds.). Springer, 2024. 210 p.

5. LoPresti S. The Speech and Language Protocol: An Assessment Tool for Early Years. Routledge, 2021. 142 p.

6. Handbook of Child Language Disorders / R. G. Schwartz (eds.). 2nd ed. Routledge, 2024. 650 p.

УДК 37.06

Софія ТРАЧ,
здобувачка магістерського рівня вищої освіти
спеціальності 013 Початкова освіта
Науковий керівник: **Світлана ЯКИМЕНКО,**
д. пед. н., професорка, завідувачка кафедри початкової освіти
ННПІ імені В. О. Сухомлинського,
Національний університет кораблебудування імені адмірал Макарова
(м. Миколаїв, Україна)

ГУМАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ПЕДАГОГІВ І БАТЬКІВ У ПРОЦЕСІ РОЗВИТКУ ДИТИНИ

Сучасна система освіти України орієнтується на гуманістичні цінності,